

VTH-beleid 2023-2027

Inhoudsopgave

Inleiding	3	2.1 Missie, visie & doelstellingen	8
Context van ons VTH-beleid	3	Kernwaarden	8
Waarom een VTH-beleidsplan	3	Missie	8
De systematiek van de “BIG 8”	3	Visie	8
Leeswijzer	4	2.2 Doelstellingen	9
1.1 Omgevingsanalyse	5	3. Risicoanalyse en prioritering	10
De gemeente Zoeterwoude in het kort	5	Uitleg risicoanalyse en prioritering	10
Onze Omgevingsvisie	5	4. Strategieën & werkwijzen	11
De beleidscyclus van de Omgevingswet	5	5. Borging uitvoering	12
1.2 Ontwikkelingen	6	Financiële middelen	12
De evaluatie van ons vorige VTH-beleid	6	Uitvoeringsprogramma	12
Het coalitieakkoord “Toekomst vraagt daadkracht”	6	Uitvoerig proces	12
Juridische ontwikkelingen	6	Afstemming ketenpartners	12
Maatschappelijke ontwikkelingen	6	Personele middelen	12
Organisatorische ontwikkelingen	6	Kwaliteitsverordening	12
1.3 Analyse van inzichten	7	6. Evaluatie	13
Impact juridische ontwikkelingen	7	Evaluatie uitvoeringsprogramma’s	13
		Evaluatie VTH-beleidsplan	13
		Bijlagen	14
		1. Monitoringstool doelstellingen en acties VTH	15
		2. Prioritering Omgevingsrecht	17
		3. Prioritering APV en Bijzondere wetten	18
		4. Bijlagenbundel VTH 2023-2027	19

Inleiding

Context van ons VTH-beleid

Voor u ligt het vergunning-, toezicht- en handhavingsbeleid 2023-2027 (lees verder: VTH-beleidsplan) van de gemeente Zoeterwoude. Dit VTH-beleidsplan schetst het kader waarbinnen wij uitvoering geven aan de vergunning-, toezicht- en handhavingstaken (VTH-taken) binnen het Omgevingsrecht en APV en Bijzondere Wetten. Dit VTH-beleidsplan is tot stand gekomen door afstemming tussen verschillende interne en externe partijen. Het beleid is vastgesteld door de burgemeester en het college van B&W en ter kennisname naar de gemeenteraad en de provincie Zuid-Holland gestuurd.

Het VTH-beleidsplan geeft weer hoe wij een eenduidige werkwijze en een integrale afweging van de inzet van beschikbare middelen willen bereiken. Het VTH-beleidsplan biedt verder de belangrijkste basis voor het jaarlijks opstellen van het uitvoeringsprogramma voor VTH.

Vanwege de ontwikkelingen op het gebied van het Omgevingsrecht, zoals de inwerkingtreding van de Omgevingswet (Ow) en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb), verandert de komende jaren veel in de werkwijze van de VTH-taken. Om deze redenen is dit VTH-beleidsplan een dynamisch document dat wij tussentijds kunnen aanpassen indien de veranderende wet- en regelgeving hierom vraagt. Zo lang de Omgevingswet nog niet in werking is getreden, is dit VTH-beleidsplan gebaseerd op de VTH kwaliteitseisen uit het Besluit Omgevingsrecht (Bor). Om ons al voor te bereiden op de Omgevingswet is dit beleid Omgevingswetproof opgesteld.

Waarom een VTH-beleid?

Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) zijn voor de overheid in relatie tot inwoners en bedrijven belangrijke instrumenten. Initiatiefnemers willen graag hun initiatieven en ideeën kunnen realiseren, terwijl omwonenden en andere belanghebbenden willen dat hun belangen worden beschermd. Met dit VTH-beleidsplan willen wij transparant zijn over wat we doen, waarom we het doen, welke keuzes we maken bij het uitvoeren van onze VTH-taken en hoe we dit hebben georganiseerd.

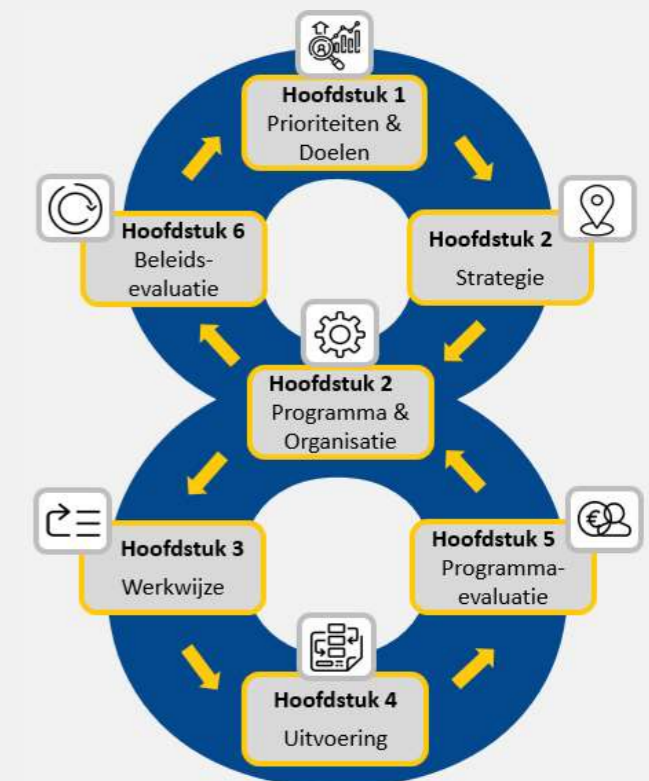
Daarnaast is in de VTH kwaliteitseisen bepaald dat het college van burgemeester en wethouders beleid vaststelt voor de uitvoerings- en handhavingstaken uit het Omgevingsrecht.

De systematiek van de "BIG 8"

In dit beleid volgen we de systematiek van de "BIG 8" cyclus uit het Omgevingsrecht. De verschillende stappen in de cyclus vormen samen het VTH-beleid en het uitvoeringsprogramma. Ook geven de stappen richting aan de systematiek van doorwerking en evaluatie.

In dit VTH-beleidsplan geven wij de BIG 8 cyclus weer aan de hand van iconen. Ieder icoon staat voor een bepaalde stap uit de cyclus. De cijfers in afbeelding 1 geven de hoofdstukken van dit beleid weer.

Op de volgende pagina geven wij de stappen van de BIG 8 cyclus schematisch weer in een leeswijzer. Hierbij leggen wij per icoon uit waar wij in het hoofdstuk inhoudelijk op ingaan.

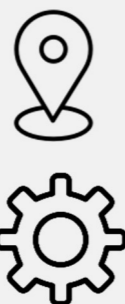
Leeswijzer

Deze leeswijzer heeft als doel het duidelijk maken welk onderdeel van de BIG8-cyclus wij in welk hoofdstuk van dit VTH-beleid beschrijven. De onderstreepte, dikgedrukte woorden zijn de onderdelen van de BIG8-cyclus. De iconen komen bij elk hoofdstuk terug in dit beleid en in de overige documenten van de BIG-8 cyclus. .

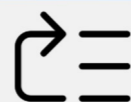
1. Omgevingsanalyse

- Ten behoeve van de **prioriteiten en doelen** voor de komende beleidsperiode beschrijven we in dit hoofdstuk:
 - De verbeterpunten uit de evaluaties van afgelopen beleidsperiode.
 - De relevante ontwikkelingen voor deze beleidsperiode.
- In het uitvoeringsprogramma geven we de stand van zaken van deze ontwikkelingen.

2. Missie, visie & doelstellingen

- De missie in hoofdstuk 2 vloeit voort uit visie documenten van de gemeente.
- Aan de hand van onze visie bepalen we de **strategie** op het gebied van VTH voor deze beleidsperiode.
- Met de 5 hoofddoelstellingen in hoofdstuk 2 geven we richting aan het **programma** voor de komende beleidsperiode.
- Dit programma krijgt vorm in het uitvoeringsprogramma. Daar wijzen we specifieke acties toe voor dat jaar om de doelstellingen te behalen.
- We hebben een monitoringstool voor doelstellingen waarin we deze acties opnemen en waarin we de voortgang bijhouden.

3. Risicoanalyse en prioritering

- In hoofdstuk 3 beschrijven we hoe de risicoanalyse is opgesteld en de prioritering is aangebracht.
- Door middel van deze risicoanalyse en prioritering geven wij vorm aan **onze werkwijze** voor de VTH-taken.
- Daarbij laten we zien wat de top 5 activiteiten voor de komende beleidsperiode op het gebied van het Omgevingsrecht en APV en Bijzondere Wetten zijn.
- In het uitvoeringsprogramma maken we de koppeling tussen de risicoanalyse en prioritering en de beschikbare en benodigde middelen.

4. Strategieën en werkwijzen

- In hoofdstuk 4 gaan we in op de wijze waarop wij ons werk **uitvoeren**.
- Wij vullen dit aan met mogelijke veranderingen onder de Omgevingswet en de Wkb.
- Daarbij geven wij aan hoe de risicoanalyse en prioritering doorwerkt in de praktijk.

5. Borging uitvoering

- Wij maken de beschikbare middelen voor de komende beleidsperiode inzichtelijk in hoofdstuk 5.
- Aan de hand van dit inzicht kunnen we **monitoren** of de gestelde doelen haalbaar zijn en/of deze moeten worden bijgesteld.
- In de uitvoeringsprogramma's gaan wij hier voor dat specifieke jaar verder op in.

6. Evaluatie

- Met de **beleidsevaluatie** maken we de beleidscyclus rond.
- In hoofdstuk 6 van het VTH-beleid beschrijven wij de methode voor de evaluatie van het VTH-beleidsplan en het uitvoeringsprogramma.
- Jaarlijks zullen wij het uitvoeringsprogramma evalueren, zodat we eventueel bij kunnen sturen en elke beleidsperiode een evaluatie kunnen uitvoeren van het VTH-beleidsplan.

1.1 Omgevingsanalyse

De Omgevingsanalyse richt de blik naar buiten, op de omgeving waarbinnen VTH werkzaam is en beschrijft relevante trends, gebeurtenissen en transitie die een invloed hebben op de VTH-werkzaamheden in de komende beleidsperiode. Allereerst beginnen we in paragraaf 1.1. *Omgevingsanalyse* met een korte toelichting van de strategie en ambities van de gemeente Zoeterwoude voor het fysieke domein. In paragraaf 1.2 *Ontwikkelingen* blikken we terug én kijken we vooruit naar de relevante ontwikkelingen op de VTH-organisatie. Dat werken we verder uit in de consequenties voor de VTH-werkzaamheden in de *Analyse van inzichten* in paragraaf 1.3.

De gemeente Zoeterwoude in het kort

In 2022 staat onze gemeente op de 10e plek van kleinste gemeenten in Nederland. De meeste inwoners wonen in Zoeterwoude-Dorp en Zoeterwoude-Rijndijk. Ook wonen er mensen in het dorp Gelderswoude, in de buurtschappen Westeinde, Weipoort en Zuidbuurt en in het overige buitengebied. Onze inwoners vinden natuur, rust en het dorps karakter de belangrijkste kenmerken van Zoeterwoude. Voor een kleine gemeente zijn er in Zoeterwoude veel bedrijven. Opvallend zijn de kaasboerderijen en Heineken (met de grootste brouwerij van Europa). Onze gemeente ligt in het Groene Hart en grenst aan het stedelijke gebied van Leiden. We liggen in een economisch krachtige regio die hard groeit. Om de regio 'Holland Rijnland' te versterken en ontwikkelingen in goede banen te leiden werken we veel samen met onze buurgemeenten.

De gemeente Zoeterwoude werkt op veel vlakken in de bedrijfsvoering regionaal samen. Deze samenwerking wordt erg positief ervaren, aangezien het de kwetsbaarheid vermindert, de kwaliteit verhoogt en kosten bespaart.

Onze Omgevingsvisie

De Omgevingsvisie beschrijft de maatschappelijke opgave en de te beschermen kernkwaliteiten van een gemeente. Wij hebben in 2021 samen met veel inwoners en organisaties de Zoeterwoudse Omgevingsvisie voorbereid. De Omgevingsvisie speelt in op de groei van Zoeterwoude, klimaatverandering, mensen die ouder worden en eenzaamheid. Deze trends vragen namelijk keuzes op het gebied van wonen, verkeer, het opwekken van energie, hoe we omgaan met ons landschap en wat dat betekent voor onze gezondheid. De Zoeterwoudse omgevingsvisie beschrijft dus wat wij belangrijk vinden voor het gebied waarin we wonen, werken en recreëren. De Omgevingsvisie is uitgewerkt in de Agenda Ruimtelijke Opgaven Zoeterwoude, waarin we specifiek beschrijven hoe we omgaan met grotere en actuele ruimtelijke ontwikkelingen.

Iedereen kan de Omgevingsvisie gebruiken als inspiratiebron bij het maken van plannen. Zoals

beschreven in de omgevingsvisie maken we onze visie op de toekomst alleen samen waar met inwoners, ondernemers, organisaties en initiatiefnemers. Daarnaast helpt de Omgevingsvisie de gemeente om plannen te beoordelen. De Omgevingsvisie sluit aan bij de missie en kernwaarden van de organisatie uit het "Strategisch kader voor communicatie, participatie en dienstverlening".

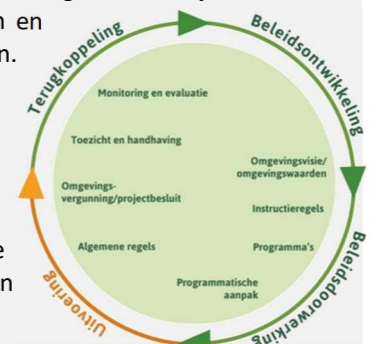
De beleidscyclus van de Omgevingswet

De opbouw van de Omgevingswet volgt een beleidscyclus (afbeelding 2). Deze cyclus biedt structuur om de instrumenten van de wet te ordenen. Het bovenste kwart aan de rechterkant heet beleidsontwikkeling. Dit staat voor visievorming (Omgevingsvisie). De Omgevingswet ziet de input uit het vorige kwart (terugkoppeling) van VTH als belangrijke input hiervoor. Wij kunnen de gewenste kwaliteiten van de fysieke leefomgeving of onderdelen daarvan juridisch vastleggen en concreter maken in de vorm van omgevingswaarden en programma's; de beleidsdoorwerking.

In het onderste kwart aan de linkerkant staat de uitvoering centraal. Initiatiefnemers van activiteiten en projecten kunnen de regels voor activiteiten vinden in het Omgevingsplan en via een omgevingsvergunning toestemming vragen aan de gemeente. De komende beleidsperiode wordt de Omgevingsvisie dan ook vertaald naar regels in het omgevingsplan. Op dat moment worden de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan de instrumenten waarmee VTH een afweging kan maken tussen waar we voor staan als gemeente en wat de inwoners en/of bedrijven van plan zijn.

Het bovenste kwart aan de linkerkant staat voor terugkoppeling. Met VTH zien wij als gemeente toe op de naleving van algemene regels en vergunningvoorschriften. Via monitoring kunnen wij de effecten hiervan op de kwaliteit van de fysieke leefomgeving in beeld brengen en evalueren of we aanpassing van de kerninstrumenten noodzakelijk vinden.

Later in dit beleid is te lezen dat wij de doelstelling hebben om een uniforme en professionele big 8 cyclus te borgen in de organisatie. Onderdeel van deze doelstelling is ook de samenwerking, maar vooral de samenhang tussen beleid en uitvoering te intensiveren en onze rol in de terugkoppelingfase te verstevigen. Deze doelstelling en bijbehorende activiteiten in het uitvoeringsprogramma dragen bij aan het opstellen van een meer specifieke analyse van inzichten in toekomstig beleid.

Afbeelding 2: Beleidscyclus onder de Omgevingswet

1.2 Ontwikkelingen

Op deze pagina blikken we allereerst terug op de verbeterpunten van de afgelopen beleidsperiode. Daarna kijken we vooruit en beschrijven we welke juridische, maatschappelijke en organisatorische ontwikkelingen van invloed zijn op de VTH-werkzaamheden.

De evaluatie van ons vorige VTH beleid

Ons vorige Beleidsplan voor de fysieke leefomgeving had een looptijd van 2014-2018 en is verlengd voor de periode van 2019-2022. Dit plan richtte zich voornamelijk op handhaving binnen het Omgevingsrecht. Door de veranderende wet- en regelgeving en de uitwerking daarvan op de VTH-werkzaamheden is besloten een nieuwe beleid op stellen onder de nieuwe wetgeving (Omgevingswet en Wkb). Daarnaast nemen we ook de componenten vanuit de APV en Bijzondere wetten mee in dit beleid, aangezien wij de fysieke leefomgeving als geheel zien.

We hebben ook verbeterpunten ten aanzien van het vorige beleid opgehaald bij onze medewerkers. Daar kwam onder andere uit naar voren dat:

- Het wenselijk is om de werkwijzen aan te laten sluiten bij de daadwerkelijke praktijk, zodat het beleid door vergunningverleners, toezichthouders en handhavers gebruikt kan worden als richtlijn;
- Het daarnaast wenselijk is om ook de taken van vergunningverlening en toezicht verder uit te werken, zodat de VTH-werkzaamheden in samenhang worden opgepakt;
- Het belangrijk is om de monitoring en evaluatie van het beleid en de BIG-8 in te bedden in de organisatie.

Deze verbeterpunten hebben wij meegenomen in de ontwikkeling van dit beleid.

Het coalitieakkoord “Toekomst vraagt daadkracht”

In het coalitieakkoord (2022-2026) ligt de nadruk op keuzes binnen de gemeente Zoeterwoude op 11 onderdelen, namelijk wonen en bouwen, duurzaamheid, sociaal domein, verkeer en mobiliteit, verenigingen en vrijwilligers, regio, lokale economie, financiën, bestuur en participatie, handhaving en landelijk gebied.

Hierin worden de ontwikkelingen op o.a. de woningbouwopgave en duurzaamheid nadrukkelijk benoemd. In dit VTH-beleid nemen wij deze ontwikkelingen ook mee als belangrijke maatschappelijke/ruimtelijke ontwikkelingen die impact hebben op onze VTH-werkzaamheden.

Juridische ontwikkelingen

De Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) stellen ons voor uitdagingen op het gebied van de werkprocessen, een andere manier van werken en financiën. Intern zijn medewerkers ingezet om ons op deze wetwijzigingen voor te bereiden.

Daarnaast speelt ook de Wet Bibob een steeds belangrijkere rol in onze werkwijzen. Met de wet Bibob kunnen wij bij zowel aanvragen omgevingsvergunningen, als bij aanvragen vergunningen op grond van de APV en Bijzondere Wetten controleren of de aanvragers niet betrokken zijn bij criminele activiteiten.

Maatschappelijke/ruimtelijke ontwikkelingen

We krijgen als gemeente te maken met een reeks ingrijpende maatschappelijke ontwikkelingen. Dat zijn bijvoorbeeld: de individualisering en de mondigheid van burgers, klimaatverandering en klimaatadaptatie, de stikstofproblematiek en de woningbouwopgave. Daardoor worden de VTH-werkzaamheden complexer en wellicht daarmee ook belangrijker. Bijzondere aandacht verdienen hierbij de huisvesting van arbeidsmigranten en de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Door deze ontwikkelingen staat de gemeente voor allerlei organisatorische en financiële vraagstukken. Dit heeft invloed op de manier van (samen)werken op het gebied van VTH. Wij zijn ons hiervan bewust en proberen hier in dit VTH-beleid op in te spelen.

Organisatorische ontwikkelingen

De afgelopen jaren hebben wij als organisatie een grote ontwikkeling doorgemaakt in digitalisering (mede door COVID-19). Ook is dit een integrale VTH-beleid, waar de vergunningverlening, toezicht en handhavingstaken vanuit zowel het Omgevingsrecht als APV en Bijzondere Wetten in meegenomen worden. Dit vraagt om een integrale blik op de fysieke leefomgeving.

Daarnaast hebben wij in 2019 het ‘Strategisch kader voor Communicatie, Participatie en Dienstverlening van de gemeente Zoeterwoude’ vastgesteld. Daarin staan onze kernwaarden en onze aanpak. Deze aanpak gaat voornamelijk uit van projectmatig werken en omgevingsgericht werken. Ook dit zal impact hebben op onze manier van (samen)werken binnen de fysieke leefomgeving.

1.3 Analyse van inzichten

De ontwikkelingen op de vorige pagina zijn alle van invloed op de gehele VTH-organisatie. In deze paragraaf richten we ons specifiek op de te verwachten ontwikkelingen die direct invloed hebben op de VTH-werkzaamheden.

De impact van de juridische ontwikkelingen

Binnenkort treden de Omgevingswet en Wkb in werking. Hieronder wordt de impact van deze juridische ontwikkelingen op de VTH-werkzaamheden toegelicht.

Omgevingswet

De impact van de Omgevingswet voor de VTH-werkzaamheden is o.a.:

- Alle vergunningprocedures in 8 weken;
- De vergunning van rechtswege vervalt;
- Het uiteindelijke omgevingsplan (vast te stellen voor eind 2029) vraagt waarschijnlijk participatie en afweging bij de planvorming;
- Meer maatwerk. Daarbij vergen besluiten een goede afweging en onderbouwing;
- Breder integrale afweging en integrale afhandeling van proces;
- Gedrag- en cultuurverandering;
- Transparantie van informatievoorziening, omdat alle digitale informatie op één plek te vinden is.

Het juridische instrumentarium voor toezicht en handhaving blijft hetzelfde.

Doordat de vergunning van rechtswege vervalt onder de Omgevingswet is het mogelijk dat wij meer te maken krijgen met de Wet dwangsom en beroep. Wanneer wij namelijk niet binnen de beslistermijn een beslissing nemen op de vergunningaanvraag kan de aanvrager ons in gebreke stellen en kan de aanvrager vragen om een dwangsom.

Daarnaast introduceert de Omgevingswet een aantal kerninstrumenten (zie afbeelding 2 op pagina 5). De exacte invulling en consequenties van deze kerninstrumenten worden de komende jaren duidelijk en dan krijgt VTH een nadrukkelijke rol in de monitoring en evaluatie hiervan. Ook nadat de kerninstrumenten zijn ontwikkeld, blijven het dus dynamische documenten, waarin uitvoering en visie- en planvorming constant met elkaar in gesprek zijn om de kerninstrumenten op een passende manier in te zetten.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

Het doel van de Wkb is het verbeteren van de kwaliteitsborging voor het bouwen en het versterken van de positie van de bouwconsument. In de praktijk zal dit betekenen dat het toetsen van bouwplannen en het toezicht houden tijdens bouwprojecten in veel gevallen door een marktpartij wordt uitgevoerd. De Wkb heeft dus gevolgen voor de werkvoorraad van vergunningverlening en toezicht voor de activiteit Bouwen.

Uiteraard betekent de Wkb niet alleen het verdwijnen van taken, maar komen er ook nieuwe (administratieve) taken bij. In de Bijlagenbundel staat de werkwijze onder de Wkb uitgewerkt.

Alhoewel we ons de afgelopen jaren flink hebben ingezet om voorbereid te zijn op al deze veranderingen is 2023 waarschijnlijk het eerste jaar dat we veranderingen in de praktijk kunnen gaan ervaren. Wegaan daarom gedurende deze beleidsperiode (2023-2027) extra aandacht besteden aan het monitoren van deze veranderingen. Indien uit de monitoring blijkt dat het beleid, werkwijzen en/of werkafspraken niet meer aansluit bij de praktijk zullen wij dit tussentijds aanpassen.

Wet Bibob (bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur)

Wij hebben een Beleidsregels Bibob Zoeterwoude waarin de uitwerking staat van de wet Bibob en hoe wij in Zoeterwoude hier uitvoering aan geven. Wij verwachten dat dit de komende beleidsperiode een nadrukkelijker onderdeel van de werkzaamheden van VTH wordt, aangezien in dit beleid ook de vergunningplichten van de APV en Bijzondere Wetten zijn meegenomen.

Daarnaast houden wij bij de herziening van de Beleidsregel Bibob rekening met de Omgevingswet en Wkb.

2.1 Missie en visie

In dit hoofdstuk beschrijven wij onze kernwaarden, de missie, visie en doelstellingen voor de komende beleidsperiode. De kernwaarden en de missie uit het strategisch kader voor Communicatie, Participatie en Dienstverlening van de gemeente Zoeterwoude staan in dit VTH-beleid centraal. Aan de hand van deze missie, kernwaarden, de verbeterpunten van het vorige beleid en de eerder benoemde ontwikkelingen geven wij in onze visie aan hoe wij als VTH invulling geven aan deze missie. De visie werken wij in paragraaf 2.2 verder uit in doelstellingen. Deze visie en doelstellingen geven richting aan de komende beleidsperiode.

Onze kernwaarden

- Wij zoeken naar verbinding
- Wij keren de blik naar buiten
- Wij zijn flexibel
- Wij hebben hart voor de publieke zaak
- Wij geven vertrouwen
- Wij nemen verantwoordelijkheid
- Wij toetsen met elkaar of we de juiste dingen doen en of we die goed doen
- Wij zijn transparant en integer

Onze missie

Gemeente Zoeterwoude zet in op Weids, Groen, Ondernemend en Sociaal

Onze visie

Wij zetten ons in voor het behouden en bevorderen van een veilige en gezonde fysieke (leef)omgeving. Wij zijn betrouwbaar en duidelijk in wat de inwoners en bedrijven van ons mogen verwachten en wij staan voor gelijke behandeling. Daarnaast zien wij vanuit onze unieke positie mogelijkheden voor initiatieven die zorgen voor een prettige leefomgeving, maken wij onze omgeving samen met inwoners en bedrijven en zien wij toe op de naleving van geldende wet- en regelgeving.

2.2 Doelstellingen

Wij hebben 5 hoofddoelstellingen voor de komende beleidsperiode opgesteld. Deze 5 hoofddoelstellingen geven invulling aan de toekomstige ontwikkelingen en onze missie en visie. Allereerst zetten we neer wat we willen bereiken (de vijf doelstellingen), daarna geven we aan wat we daarvoor gaan doen (de hoofdactiviteiten) en wanneer we tevreden zijn (het gewenste resultaat).

De doelstellingen zullen jaarlijks in het uitvoeringsprogramma worden uitgewerkt in specifiekere activiteiten voor dat jaar. Deze uitwerking is ook te vinden in de monitoringstool (zie bijlage 1). In de monitoringstool nemen we de activiteiten op, stellen we een planning vast, benoemen we de verantwoordelijke voor deze actie en de aanpak voor het komende jaar. Op die manier maken wij de doelstellingen concreet en haalbaar.

Doelstellingen - Wat willen we bereiken?

1. De komende beleidsperiode beoordelen wij aanvragen aan de hand van onze risicoschatting, prioriteitenstelling en werkwijze prioritair werken.
2. De komende beleidsperiode streven wij een integrale werkwijze tussen Bouwen & Wonen en APV & Bijzondere Wetten na.
3. De komende beleidsperiode implementeren en gebruiken wij een integrale VTH-cyclus die voldoet aan de wettelijke kwaliteitseisen voor de uitvoering van de VTH-taken.
4. De komende beleidsperiode verbeteren wij de digitalisering van onze VTH-taken in onze VTH-applicatie Power Browser.
5. De komende beleidsperiode werken wij de aanpak uit om samen met inwoners en bedrijven onze omgeving te maken.

Hoofdactiviteiten - Wat gaan we daarvoor doen?

1. Wij voeren onze wettelijke VTH-taken uit, binnen gestelde termijnen en juridische eisen en de inzet op deze taken baseren wij op de prioriteiten en werkwijze prioritair werken uit dit beleid.
2. Wij onderzoeken de komende periode hoe we onze werkwijzen op elkaar kunnen afstemmen en benutten daarbij bestaande overlegstructuren, zoals de Intaketafel en de Omgevingstafel.
3. Ieder kwartaal monitoren wij de stand van zaken van de beleidsdoelstellingen uit dit VTH-beleid. Dit werken we uit in de evaluatie. Dit zorgt voor eventuele aanpassingen van dit beleid of het volgende uitvoeringsprogramma.
4. Wij gaan Power Browser ook na de invoeringsdatum van de Omgevingswet en Wkb verder inrichten en constant evalueren, verbeteren, testen en monitoren.
5. Wij bedden de werkwijze intake- en omgevingstafel in, in de organisatie en in de werkwijze VTH, wij optimaliseren de baliefunctie, borgen participatie in het werkproces en dragen bij aan de evaluatie van de participatiehandreiking.

Gewenst resultaat - Wanneer zijn we tevreden?

1. Wanneer wij onze wettelijke taken uitvoeren volgens de gestelde regels en procedures, met een faciliterende houding het bijbehorende proces uitvoeren en werken op basis van de gestelde prioriteiten.
2. Als we gezamenlijke integrale afwegingen maken over de fysieke leefomgeving en dit zich ook uiteindelijk uit in de regels in ons Omgevingsplan.
3. Als het werken volgens de BIG-8 (zie pagina 3) een vanzelfsprekendheid is en die voor alle medewerkers een tastbare bijdrage levert aan de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken.
4. Als Power Browser voor alle VTH-taken ondersteunend werkt en ons op efficiënte manier de processen laat doorlopen.
5. Wanneer de intake- en omgevingstafel als instituut wordt gezien binnen onze gemeente en wij met een faciliterende houding samen met inwoners en bedrijven de fysieke leefomgeving maken.

3. Risicoanalyse en prioritering

Er zal nooit voldoende capaciteit zijn om alle VTH-taken uitputtend uit te voeren. Een VTH-beleidsplan opstellen, betekent dan ook keuzes maken en prioriteiten stellen. Dit gebeurt aan de hand van een prioriteitstelling waar een risicoanalyse aan ten grondslag ligt. Hiermee maakt het team VHV (vergunningen, handhaving en veiligheid) keuzes voor de inzet van capaciteit en middelen.

Om de medewerkers zo effectief mogelijk in te zetten, is bepaald welke activiteiten binnen de gemeente prioriteit hebben en welke minder. Deze afweging vindt plaats door toepassing van een risicomodel. Het model biedt de mogelijkheid om op basis van een risico-inschatting en prioritering de inzet te bepalen. Deze inschatting wordt gezamenlijk gemaakt.

De inzet op activiteiten met een lage prioriteit is minder dan op activiteiten met een hoge prioriteit. Hierbij kan gedacht worden aan de diepgang van toetsing van een vergunningaanvraag of een toezichtmoment, de bezoekfrequentie van toezicht en de wijze waarop handhavingsverzoeken in behandeling worden genomen (nu doen of later inplannen).

Uitleg risicoanalyse en prioritering

Voor alle relevante activiteiten die in het kader van het Omgevingsrecht en APV en Bijzondere wetten worden uitgevoerd, is een risico-inschatting gemaakt. Dit risico is bepaald volgens een vaste methodiek, waarbij verschillende beoordelingscriteria in acht zijn genomen, te weten:

- Veiligheid/gezondheid
- Leefbaarheid
- Financiën
- Bestuurlijk imago

De score is bepaald door voor elk criterium een inschatting te maken van het effect van slecht naleefgedrag op deze criteria. Het gemiddelde van deze vier scores is het gemiddelde effect van slecht naleefgedrag. Omdat voor sommige activiteiten vaker sprake is van overtredingen en dus de kans op slecht naleefgedrag groter is nemen we ook deze kans mee in de risicoanalyse. De kans kan laag, middel of hoog zijn. Bij een lage kans verhogen we de berekende score van het gemiddelde effect van slecht naleefgedrag niet. Als de kans middel is, verhogen we die score met 15% (we tellen 15% van die score daarbij op). Als de kans hoog is, verhogen we die score op dezelfde manier met 30%. De uiteindelijke score noemen we het gemiddelde risico van slecht naleefgedrag. Het gemiddelde risico is gekoppeld aan de prioritering van zeer laag tot zeer hoog. Deze prioritering is sturend voor onze inzet. De werkwijze voor het prioritair werken is te vinden in Bijlage 9. In de tabellen hiernaast zijn de categorieën met de hoogste en de laagste prioriteit van zowel Omgevingsrecht als APV en Bijzondere wetten opgenomen. De uitgebreide toelichting van de risicoanalyse en een volledig overzicht van de prioritering staat in de bijlagenbundel in bijlage 10.

Top 5 hoogste prioritering Omgevingsrecht	
Illegaal appartement, woningsplitsing en kamerbewoning	Zeer hoog
Bouwkosten hoger dan €2.000.000 complex	Zeer hoog
Gevolklasse 3	Hoog
Melding brandveilig gebruik	Hoog
Bouwkosten €1.000.000 tot €2.000.000 complex	Hoog

Top 5 laagste prioritering Omgevingsrecht	
Bouwkosten onder €100.000 eenvoudig	Laag
Illegale in-uitrit of verandering weg	Laag
Illegaal aan-/uit-/bijgebouw, dakkapel, gevelwijziging (wel achtererfgebied)	Laag
Bouwkosten onder €100.000 complex	Laag
Inritten, uitvoeren werken, kappen en omgevingsplanmeldingen eenvoudig	Laag

Top 5 hoogste prioritering APV en BW	
Overtreding Opiumwet	Zeer hoog
Tegengaan onveilig, niet leefbaar, malafide ondernemersklimaat (2:34C APV)	Zeer hoog
Oud en Nieuw – opslag van brandbare materialen en risicosituaties	Zeer hoog
Stook/vreugdevuren	Hoog
Jeugdoverlast/hangjongeren/samenscholen	Hoog

Top 5 laagste prioritering APV en BW	
Collecte en werving	Laag
Standplaatsvergunning	Laag
BRP	Laag
Parkeerontheffing	Laag
Gebruik gemeentegrond/Aanwezig. Kansspelautomaten/Geluidontheffing	Laag

4. Strategieën en werkwijzen

De werkwijze waarop wij de doelen en prioriteit willen bereiken is vastgelegd in de uitvoeringstrategieën in de bijlagebundel. De strategieën zijn gebaseerd op landelijke strategieën (gedogen en sanctioneren) en zijn aangevuld met gemeentelijke strategieën. In de figuur hieronder is de samenhang tussen de strategieën weergegeven. Ten opzichte van de vorige beleidsplannen zijn de strategieën drastisch herzien, mede door de inwerkingtreding van de Omgevingswet en Wkb. De komende beleidsperiode gaan we de uitvoering van deze nieuwe strategieën monitoren en evalueren. Indien hiertoe aanleiding is, herzien we de strategieën. In de Bijlagebundel zijn de strategieën nader uitgewerkt.

Figuur 1: De uitvoeringsstrategieën

5. Borging en uitvoering

Financiële middelen

Om de VTH-taken vanuit het Omgevingsrecht en de APV en Bijzondere Wetten uit te kunnen voeren en de beleidsdoelen te realiseren, zijn financiële en personele middelen nodig. Dit benodigd budget is geborgd in onze programmabegroting. In de begroting zijn verschillende kostenposten gelabeld voor de uitvoering van de VTH-taken. Daarnaast vraagt de uitvoering van dit beleid en specifiek de activiteiten voor het behalen van de doelstellingen en de nieuwe prioriteiten ook om financiële en personele middelen. Dit wordt in het uitvoeringsprogramma per jaar specifiek uiteen gezet.

Uitvoeringsprogramma

Het VTH-beleidsplan werken wij jaarlijks uit in een uitvoeringsprogramma voor zowel vergunningverlening, als toezicht en handhaving. In het uitvoeringsprogramma beschrijven we de prioriteiten, doelen, activiteiten en methoden uit dit beleid op operationeel niveau. Het uitvoeringsprogramma is dan ook een concreet actieplan voor het betreffende jaar. We beschrijven in de monitoringstool welke activiteiten wij in het betreffende jaar oppakken. Daarbij geven wij in het uitvoeringsprogramma aan hoe de (financiële en personele) middelen in het betreffende jaar worden ingezet en waar eventuele tekorten zijn. Het uitvoeringsprogramma sturen wij naar de provincie (het Interbestuurlijk Toezicht; hierna: IBT) en ter kennisname naar de gemeenteraad.

Uitvoering proces

De werkwijzen van vergunningverlening, afhandeling van meldingen en toezicht en handhaving zijn geborgd in de VTH-applicatie Power Browser. Deze werkwijzen zijn bekend gemaakt bij alle betrokken medewerkers. Nieuwe medewerkers worden ingewerkt aan de hand van de handleiding en processen in deze applicatie. De werkprocessen zijn veranderd ten opzichte van het vorige beleid door de komst van de Omgevingswet en Wkb. Deze zullen we de komende beleidsperiode gaan monitoren en gaan aanpassen na evaluatiemomenten.

Afstemming ketenpartners

Een goede samenwerking tussen de gemeente en haar partners is van belang. Samenwerking levert kwalitatief sterkere adviezen op die gebaseerd zijn op gedeelde informatie en uitgangspunten. In bijlage 7 van de Bijlagenbundel wordt de samenwerking met ketenpartners verder uitgewerkt.

De onderdelen van dit VTH-beleid die gaan over de strafrechtelijke handhaving hebben wij afgestemd met de politie en het Openbaar Ministerie. Ook bestaat er een structureel overleg tussen de politie en de burgemeester voor het afstemmen van lokale casuïstiek en problematiek. Daarnaast hebben wij met verschillende ketenpartners, zoals de Omgevingsdienst West-Holland (ODWH), Veiligheidsregio Hollands Midden, Provincie Zuid-Holland, het Hoogheemraadschap van Rijnland, de GGD en woningcorporaties afspraken gemaakt over de afstemming en samenwerking op het gebied van VTH-taken.

Personele middelen

De kwaliteitseisen VTH stellen eisen aan de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken. Deze kwaliteitseisen bestaan uit twee elementen, namelijk de procescriteria en de eisen aan de kritieke massa (kwaliteitscriteria). De kwaliteitscriteria stellen eisen aan vakmanschap voor de uitvoering van de VTH-taken op basis van verschillende indicatoren (opleiding, kennis, ervaring, frequentie van uitvoering en menskracht).

Zoeterwoude kan, net als veel gemeenten, niet aan deze capaciteitseis voldoen. Daarin is besloten om in regionaal verband samen te werken met de gemeenten Leiden, Leidersdorp, Oegstgeest, Noordwijk en de ODWH. Samen voldoen de gemeenten wel aan de capaciteitseis.

Kwaliteitsverordening

Wij zijn verplicht een verordening te hebben waarin de kwaliteit van VTH-taken wordt geborgd. In deze verordening is opgenomen welke eisen wij stellen aan de uitvoeringsorganisaties en of zij voldoen aan de kwaliteitseisen en zo niet, een motivatie waarom zij daar van afwijken. Wij hebben de verordening kwaliteit VTH Omgevingsrecht aangepast aan de eisen vanuit de Omgevingswet.

6. Evaluatie

De laatste stap van de BIG 8 cyclus is de evaluatie. In dit hoofdstuk beschrijven wij de onderdelen van de BIG 8 en op welke manier wij deze evalueren.

Evaluatie uitvoeringsprogramma's

Jaarlijks rapporteren wij over de uitvoering van het vastgestelde uitvoeringsprogramma en evalueren in hoeverre de gestelde doelen zijn bereikt en activiteiten zijn uitgevoerd. Hierbij beoordelen we minimaal of:

- Voorgenomen activiteiten uit het uitvoeringsprogramma zijn uitgevoerd.
- De uitvoering van deze activiteiten uit het uitvoeringsprogramma heeft bijgedragen aan de voortgang van de beleidsdoelen uit het VTH-beleidsplan.
- We het VTH-beleidsplan (mede op basis van bovenstaande) eventueel moeten aanpassen.

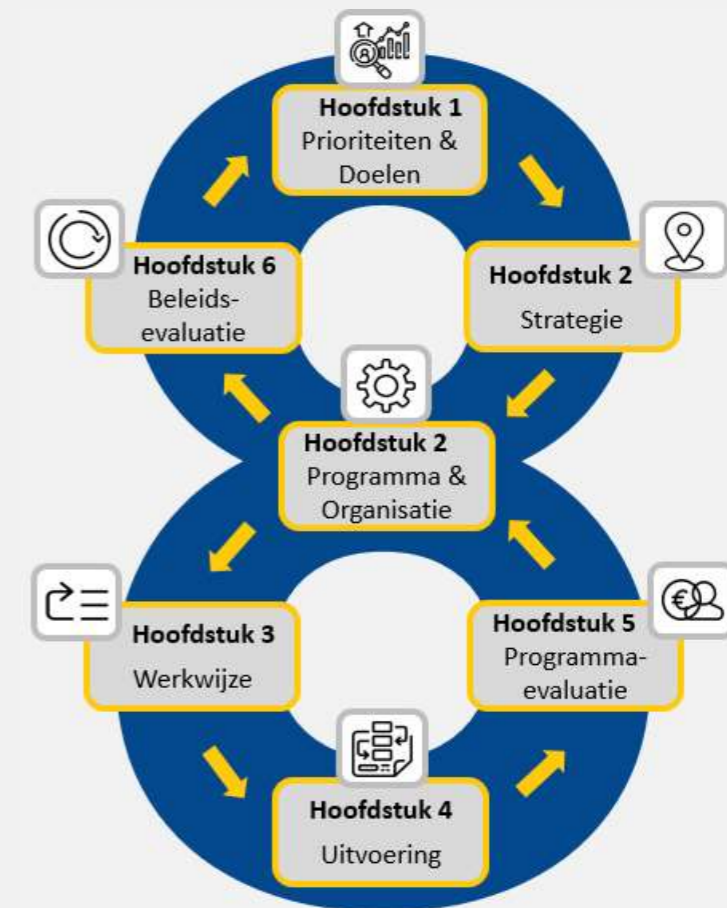
Aan de hand van de monitoringstool kunnen we de eerste twee punten evalueren. De rapportage en evaluatie documenteren wij in een jaarverslag. De resultaten van de evaluatie gebruiken we voor het uitvoeringsprogramma van het volgende jaar.

Evaluatie VTH-beleidsplan

Periodiek, maar in ieder geval nadat een beleidsperiode is verstreken, evalueren wij het VTH-beleidsplan. Er wordt dan beoordeeld of:

- Vastgestelde beleidsdoelen uit het VTH-beleidsplan zijn bereikt.
- De voorgenomen activiteiten uit het uitvoerings- en handhavingsbeleid zijn uitgevoerd.
- Er aan de afspraken is voldaan die met externe partijen zijn gemaakt.

Ook deze evaluatie documenteren wij in een verslag en de resultaten worden gebruikt voor het nieuwe VTH-beleid van de volgende beleidsperiode en het uitvoeringsprogramma van het volgende jaar.

Bijlagen

1. Monitoringstool doelstellingen en acties VTH
2. Prioritering
3. Bijlagenbundel VTH-beleid

Bijlage 1

Monitoringstool doelstellingen en acties VTH

Omschrijving		Toelichting		Monitoringsindicator(en)		Status	Planning												Bestuurlijke keuze	Verantwoordelijke	Uitvoering	Evaluatie 2023	Evaluatie 2024	Evaluatie 2025	Evaluatie 2026					
							2023			2024			2025			2026														
							Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4								
Doelstelling 1. De komende beleidsperiode beoordelen wij aanvragen aan de hand van onze risicoschatting, prioriteitenstelling en werkwijze prioritar werken.		Toelichting van de doelstelling		Wanneer wij onze wettelijke taken uitvoeren volgens de gestelde regels en procedures, met een faciliterende houding het bijbehorende proces uitvoeren en wij werken op basis van de gestelde prioriteiten.		Lopend																								
a Actie om de doelstelling te behalen		Toelichting van de actie		Indicator(en) om de voortgang van de acties te monitoren		Opraken																	nee							
b						Lopend																	ja							
c						Algerond																	nee							
Doelstelling 2. De komende beleidsperiode streven wij een integrale werkwijze tussen Bouwen & Wonen en APV & Bijzondere Wetten na.		Toelichting van de doelstelling		Als we gezamenlijke integrale afwegingen maken over de fysieke leefomgeving en dit zich ook uiteindelijk uit in de regels in ons Omgevingsplan.		Lopend																								
a Actie om de doelstelling te behalen		Toelichting van de actie		Indicator(en) om de voortgang van de acties te monitoren		Lopend																	nee							
b						Opraken																	nee							
c						Opraken																	ja							
Doelstelling 3. De komende beleidsperiode maken en gebruiken wij een integrale VTH-cyclus die voldoet aan de wettelijke kwaliteitseisen voor de uitvoering van de VTH-taken.		Toelichting van de doelstelling		Als het werken volgens de BIG-8 (zie pagina 3) een vanzelfsprekendheid is en die voor alle medewerkers een tastbare bijdrage levert aan de kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken.		Algerond																								
a Actie om de doelstelling te behalen		Toelichting van de actie		Indicator(en) om de voortgang van de acties te monitoren		Opraken																	ja							
b						Lopend																	nee							
c						Lopend																	nee							
Doelstelling 4. De komende beleidsperiode verbeteren wij de digitalisering van onze VTH-taken in onze VTH-applicatie Power Browser.		Toelichting van de doelstelling		Als Power Browser voor alle VTH-taken ondersteunend werkt en ons op efficiënte manier de processen laat doorlopen.		Opraken																								
a Actie om de doelstelling te behalen		Toelichting van de actie		Indicator(en) om de voortgang van de acties te monitoren		Algerond																	nee							
b						Opraken																	nee							
c						Opraken																	nee							
Doelstelling 5. De komende beleidsperiodewerken wij de aanpak uit om samen met inwoners en bedrijven onze omgeving te maken.		Toelichting van de doelstelling		Wanneer de intake- en omgevingstafel als instituut wordt gezien binnen onze gemeente en wij met een faciliterende houding samen met inwoners en bedrijven de fysieke leefomgeving maken.		Opraken																								
a Actie om de doelstelling te behalen		Toelichting van de actie		Indicator(en) om de voortgang van de acties te monitoren		Opraken																	ja							
b						Opraken																	ja							
c						Lopend																	nee							

Bijlage 2

Prioritering Omgevingsrecht

Categorie - omgevingsplanactiviteit bouw	Prioriteit
Bouwkosten onder €100.000 eenvoudig	1. Laag
Bouwkosten onder €100.000 complex	1. Laag
Bouwkosten €100.000 tot €500.000 eenvoudig	1. Laag
Bouwkosten €100.000 tot €500.000 complex	2. Gemiddeld
Bouwkosten €500.000 tot €1.000.000 eenvoudig	2. Gemiddeld
Bouwkosten €500.000 tot €1.000.000 complex	2. Gemiddeld
Bouwkosten €1.000.000 tot €2.000.000 eenvoudig	3. Hoog
Bouwkosten €1.000.000 tot €2.000.000 complex	3. Hoog
Bouwkosten hoger dan €2.000.000 eenvoudig	3. Hoog
Bouwkosten hoger dan €2.000.000 complex	4. Zeer hoog

Categorie – ruimtelijke ordening en meldingen	Prioriteit
Monument (incl. beschermde stadsgezichten) eenvoudig	2. Gemiddeld
Monument (incl. beschermde stadsgezichten) complex	3. Hoog
Afwijken bestemmingsplan/buitenplanse omgevingsplanactiviteit eenvoudig	2. Gemiddeld
Afwijken bestemmingsplan/buitenplanse omgevingsplanactiviteit complex	3. Hoog
Inritten, uitvoeren werken, kappen en omgevingsplanmeldingen eenvoudig	1. Laag
Inritten, uitvoeren werken, kappen en omgevingsplanmeldingen complex	2. Gemiddeld
Melding brandveilig gebruik	5 Hoog

Categorie - bouwactiviteit	Prioriteit
Gevolgklasse 1	1. Laag
Gevolgklasse 2	3. Hoog
Gevolgklasse 3	3. Hoog

Categorie - handhaving	Prioriteit
Strijdig gebruik (woning/kantoor/detailhandel/bedrijf/horeca/maatschappelijke bestemming)	3. Hoog
Strijd met verkeers-/groen/bestemming en aanleggen	2. Gemiddeld
Staat van bestaande gebouwen en bouwwerken eenvoudig (Bouwbesluit – ook gevolgklasse 1)	3. Hoog
Staat van bestaande gebouwen en bouwwerken complex	3. Hoog
Illegaal aan-/uit-/bijgebouw, dakkapel, gevelwijziging (geen achtererfgebied)	1. Laag
Illegaal aan-/uit-/bijgebouw, dakkapel, gevelwijziging (wel achtererfgebied)	1. Laag
Illegale appartementen, woningsplitsing en kamerbewoning	4. Zeer hoog
Illegale wijziging monument (incl. beschermde stads- en dorpsgezichten en sloop in beschermde zone)	3. Hoog
Illegale bouwwerken geen gebouw zijnde (airco's, schotels, reclame)	1. Laag
Illegale bouwwerken overige	3. Hoog
Illegale kap	3. Hoog
Illegale in-/uitrit of verandering weg	1. Laag

Bijlage 3

Prioritering APV en Bijzondere Wetten

Categorie – APV+	Prioriteit
Gebruik gemeentegrond (melding en vergunning)	1. Laag
Standplaatsvergunning	1. Laag
Collecte en werving	1. Laag
Aankondigingsborden	2. Gemiddeld
Parkeeronthefing	1. Laag
Gehandicapten parkeervergunning	2. Gemiddeld
Rioolaansluiting	2. Gemiddeld
Stook/vreugdevuren	3. Hoog
Carbid/vuurwerk (af)schieten ontheffing	3. Hoog
Terrasvergunning	1. Laag
Aanwezigheid kansspelautomaten	1. Laag
Seksbedrijf/verkooppunten softdrugs	3. Hoog
Geluidonthefing	1. Laag
Melding incidentele activiteiten/festiviteiten (6-dagenregeling)	1. Laag
Aanvraag afwijking openingstijden openbare inrichting	1. Laag
Kampeere-exploitatievergunning (art. 2 Kampeerverordening)	3. Hoog
Ligplaatsen (art. 2 Verordening Ligplaatsen I)	3. Hoog
Jeugdoverlast/hangjongeren/samenscholen	3. Hoog
Overlast paardenpoep	2. Gemiddeld
Overlast honden (niet aangeliend en/of poep)	2. Gemiddeld
Zwerfvuil/afvaldumping regulier	2. Gemiddeld
Afvaldumping met milieuconsequenties	3. Hoog
Overtreding Opiumwet; o.a. bezit, bereiding/productie van drugs	4. Zeer hoog

Categorie - APV+	Prioriteit
Tegengaan onveilig, niet leefbaar en malafide ondernemersklimaat (2:34C APV)	4. Zeer hoog
BRP	1. Laag
(Huisvesting) arbeidsmigranten	3. Hoog
Slaapverbod openbare plaats, al dan niet in motorvoertuig	2. Gemiddeld
Oud en Nieuw - opslag van brandbare materialen en risicosituaties	4. Zeer hoog

Categorie - Evenementen	Prioriteit
Evenementen meldingsplichtig	2. Gemiddeld
Evenementen vergunningplichtig	2. Gemiddeld
Categorie - Alcoholwet	Prioriteit
Aanvraag Alcoholwetvergunning	2. Gemiddeld
Wijzigen Alcoholwetvergunning	2. Gemiddeld
Aanvraag ontheffing verstrekken alcoholische dranken	2. Gemiddeld
Wijziging leidinggevende aanhangsel Alcoholwetvergunning	2. Gemiddeld
Bibob (bovenop Alcoholwetvergunning)	2. Gemiddeld

Bijlage 3

Bijlagenbundel VTH-beleid

Bijlagenbundel Vergunningen-, Toezicht- en Handhavingsbeleid

2023-2027

gemeente
Zoeterwoude

VTH-beleid 2023-2027

